21/05/2024

Патријарх Порфирије: Смисао и пуноћа живота извире из гроба Христовог

Беседа Његове Светости Патријарха српског г. Порфирија одржана 19. маја 2024. године, у Недељу мироносица, на саборној архијерејској Литургију у храму Светог Саве на Врачару

У недељни дан, рано ујутру, мироносице су отишле да помажу тело Господње миром и благоуханим мирисима. Речи које су чуле од Белог анђела, од истог оног арханђела који је најавио Пресветој Дјеви да ће зачети од Духа Светог и која се слушајући речи арханђела уплашила, а он је опет утешио речима: Не бој се! Не бој се, јер сила вишњега осениће те и нађи ћеш благодат у Господа!

Устаде, није овде! И овога пута мироносицама архангел је упутио речи и опет их храбрио: Не бојте се! И ево циља, ево смисла тајне наше вере! И ево смисла и циља промисла Божјег, промисла Божјег о нама, израза Његове љубави. Ево не само алузије него доказа и показатеља да је живот победио смрт, да је истина победила лаж, да је светлост победила таму, да љубав

побеђује мржњу и да ма колико слабашни посртали, ма колико лутали урвинама овога света, због промисла Божјег и љубави Његове у односу на нас, живот је наша једина реалност, истина, правда, љубав, светлост и то већ сада и овде.

Распет и сахрањен у гробу, Господ је устао из мртвих, васкрсао је, али не као онда када је својим присуством из сна враћао у биолошки пут постојања оне да би нам указао на то да тамо где је он нема смрти, не као онда када је из сна пробудио сина удовице из Наина и Јаирову кћи или пак четвородневног Лазара, чије нам је мошти по помислу Божјем и љубави Руске Православне Цркве донео овде, у храм Светог Саве Митрополит петроградски Варсануфије. И овде се налази честица његових моштију, у центру града, и сви је можемо целивати и узети благослов од четвородневног Лазара који се, када га је Господ вратио из сна, када га је подигао из сна како сведочи његово житије, никада више није насмејао до краја коначног одласка у наручје Божје; осим једампут и то онда када је видео једног крадљивца, једног лопова, који је узео туђи ћуп. Насмешио се и помислио у себи: О безумља, земља краде земљу, мислећи да ту може наћи смисао, пуноћу живота.

А ево, смисао и пуноћа живота извире из гроба Христовог, јер гроб није последње што Господ пролази, него јесте заиста пролаз, пролаз из смрти у живот. И наравно да ту логика људска нема објашњење. Зато су разни покушавали да одређујући ту тајну победе живота над смрћу објасне говорећи да је неко украо тело, или да су били потплаћени чувари који су стајали крај гроба, или да је напросто гроб морао да се испразни како би неко други био сахрањен у њега… Нема те логике, тог ума и тог разума који има свој почетак и крај у овом свету, у историји, који може ту надумну тајну и једино нама потребно да појми. Оруђе разумевања тајне живота, радости, лепоте, пуноће, истине и правде јесте вера, браћо и сестре. Вера која обухвата читаво наше биће и наш ум и срце и тело, вера која прожима сваки дамар нашега постојања. Ту и такву веру, али веру прожету, удружену са љубављу, имале су и жене мироносице, јер су се пред чињеницом прогона и страдања Господа и распећа на крсту уплашили и они који су непрестано били уз Њега. Штавише, својим очима су гледали лепоту, снагу, силу самог Господа Христа, али када је дошао одсудни трен и час, када је он ухапшен и поведен на страдање, ученици и апостоли су се од страха јудејског, како сведочи Црква устима јеванђелиста, удаљили и побегли. Не значи да нису имали љубави и вере, али сумња која припада нашем створеном бићу и страх са којим долазимо на овај свет, који није ништа друго него последица греха и

промашаја, јесу особине и стања у којима су се нашли апостоли и стања кроз која ми свакодневно пролазимо. Међутим, слава Богу, постоје и они чија је љубав и вера већа од страха и од сумње. Па и чињеница да се ми сабирамо у храму Божјем, да смо православни хрушћани, нас такође сврстава у ред оних који имају такву веру и такву љубав – веру и љубав мироносица жена.

Љубав страх изгони. Нема сумње да су и мироносице биле уплашене, нема сумње да су и оне имале сумњу, али како кажу оци Цркве, оне су као и сваки светитељ Божји биле обузете и прожете лудом љубављу Божјом, опростите на изразу, маничном љубављу која сваки страх надилази и побеђује, и не само то, која мироносице чини, а и нас заједно са њима, да смо удови Тела Христовог, а то значи да нас та и таква љубав катапултира из царства смрти у Царство Живота, опет кажем, већ сада и овде, јер Господ је овде васкрсао и заједно са собом низвео Царство Божје, Царство Његово, међу нас да би нас узвео у то своје Царство. То Царство јесте Црква Његова, јесте света Литургија и зато смо ми баштиници и учесници тога Царства Божјег. То нас испуњава, то нас чини снажнима и храбрима да нема те опасности и те смрти која нас може зауставити.

И још једно, Господ показује да је већи онај који има љубави и који има вере од онога који има позицију, од онога који има функцију. Иако је наравно у Цркви Његовој све устројено по реду и поретку и свако треба да врши своје послушање, али пре Христом, пред Богом, снага вере и снага љубави чини да је неко од неког другог ближи Христу, а Он је сваком једнако близу. Он једнако свакога воли. Дакле, Господ наш показује управо на примеру жена мироносица, којима је најпре првима објављена тајна Васкрсења Његовог, да разлике које постоје међу људима, било које врсте, јесу само различити дарови и да нема ни Грка, ни Јеврејина, ни мушког, ни женског… И зато, ево, мироносице жене постају апостоли апостолима. Оне објављују радосну вест о томе да је Господ васкрсао и апостолима, који ће чувши вест од мироносица потом лично видети васкрслог Христа, а затим постати апостоли и крститељи читаве васељене.

Зато браћо и сестре, нека нас Господ удостоји да будемо попут мироносца жена, али и попут синова из нашег народа какав је био Свети ава Јустин. Ми ове године славимо троструки јубилеј везан за његову личност, а он је био једна карика у низу многих светитеља Божјих који су нас научили вери, научили молитви, научили љубави, који су нас уводили и уводе нас у тајну Царства Божјег, у тајну васкрсења Христовог, у тајну победе живота над смрћу. Зато нека би Господ дао да и ми стојећи пред празним гробом,

непрестано слушамо речи Белог анђела, арханђела Гаврила: Није овде, устао је. Није овде, васкрсао је. Христос Васкрсе!

spc.rs